

Ülevaade sihtasutuse Narva Muuseum nõukogu tööst 2024. aastal

Ülevaade on koostatud lähtudes riigivaraseaduse § 98 lõikest 1 ja Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjast ja näitab, kuidas nõukogu on sihtasutuse tegevust aruandeperioodil korraldanud, juhtinud ja järelevalvet teostanud. Lisaks tuuakse välja juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud.

Aruandeperioodil oli sihtasutuse nõukogu 6-liikmeline, toimus ka nõukogu liikme vahetus:

- Krista Nelson, nõukogu esimees (01.01.-31.12.2024);
- Gert Schultz, nõukogu liige (01.01.- 31.12.2024);
- Jaanus Villiko, nõukogu liige (01.01.-31.12.2024);
- Tatjana Salu, nõukogu liige (01.01.-20.02.2024);
- Jan Saan, nõukogu liige (21.02.-31.12.2024);
- Aleksei Mägi, nõukogu liige (01.01.-31.12.2024);
- Vadim Orlov, nõukogu liige (01.01.-31.12.2024);

2024. a toimus 5 nõukogu korralist koosolekut, Narvas.

Märtsi alguses sekkusid 2 nõukogu liiget (Narva LV esindajad) muuseumi sisutegevustesse, mis sai alguse 1944 märtsipommitamise avaliku näitusega Narva Linnuse hoovis. Juhataja avalikustas pöördumise kui ka oma vastuse meedias. Järgnes avalik sõnasõda, arvamused, pöördumised. Tulemusena avaldas kultuuriminister mitmeid kordi arvamust, et nimetatud 2 nõukogu liiget ei sobi mäluasutusse ja viidatud isikud peab Narva linnapea tagasi kutsuma. Asutajad kohtusid omavahel kahel korral. Mõlemad asutajad jäid aasta jooksul oma arvamuse juurde ning konflikt lahenes 28.12.2024, kui volikogu nimetas ametisse uue Narva linnapea. 27.01.2025 nimetati uued Narva linna esindajatest nõukogu liikmed.

Kui nõukogu korralised koosolekud toimusid, ei allkirjastanud 2 Narva linna esindajast nõukogu liiget hilisemalt nõukogu koosolekute protokolle. Allkirjastamata on 02.04; 20.06 ja 17.12.2024 koosolekute protokollid. 27.09.2024 toimunud koosolekule linna esindajad kohale ei ilmunud, mistõttu toimunud nõukogu koosolek ei olnud otsustusvõimeline.

Hoolimata linnaesindajate katsest halvata nõukogu töö, jätkasid riigi esindajatest nõukogu liikmed ülesannete täitmist. Riigi esindajatest nõukogu liikmed teostasid ja jätkasid sihtasutuse tegevuse suunamist, seiret muuseumi projektide elluviimise üle ja järelevalvet muuseumi arengu ja tegevuste üle. 2024. a olid olulise tähelepanu all EL projektiga ER3 seonduv sh leppetrahvi nõue töövõtjale ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna poolt läbiviidud projektaudit; kokkuvõtteid ja uue operaatori leidmine restorani; kogude inventeerimine, uute näituste kava ja uus projekt „SA Narva Muuseum muuseumihoone Peetri plats 7/1 energiatarbe vähendamine“.

Olulisemad sihtasutuse nõukogus aruandeperioodil vastu võetud otsused ja korraldatud tegevused – võeti vastu riigi esindajate enamuse hääletage või kasutades põhikirja punkti 5.10.6.

Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Hääle võrdse jagunemise korral on otsustav nõukogu esimehe hääl. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda või erapooletuks jääda.

- Kinnitati 2023. aasta majandusaruanne ja ülevaade nõukogu tööst;
- Kinnitati 2024 aasta eelarve ja tegevuskava; jätkub regulaarne seire eelarve täitmise osas.
- Kinnitati finantsplaan 2025–2028, märkusega korrigeerida tegevuskulude numbrit (85 454 eurot) investeringute osas kogude säilitamiseks;
- Otsustati mitte maksta juhatuse liikmele tulemustasu 2023. a tulemuste eest, kuna ka muuseumi töötajate premeerimiseks puuduvad rahalised vahendid;

- anti nõusolek juhatuse liikmele jätkata projektiga „Ressursside jaotamise ja broneerimise programmi juurutamine“.
- tõdeti, et kogude säilitamine ja korrashoid on kriitilises seisus. Ülesanne juhatajale, koostada teavituskiri omanikule ehk Narva Linnale, teisele asutajale KuMle teadmiseks;
- toetati juhatuse liikme ettepanekut, mitte osaleda 2024 aastal Ida-Virumaa turismiklastis;
- anti juhatuse liikmele ülesanne, leida uus operaatorteenuse osutaja restorani 2024 suvehooajaks tingimusega, et restoran avatakse perioodil 01.05-30.09. Kaaluda restorani „Rondeel“ rendile andmist nullrendiga. Uus operaator leiti, kuid ütles lepingu üles ja 2024 suvehooajal rentnikku muuseumil ei olnud;
- arutati tulemustasu maksmise võimalikkust projektijuhile seondult ER3 projektiga. Tulemustasu ei olnud fikseeritud lepingus, teemat edasi ei arutatud.

Ülevaate koostamise hetkeks on toimunud järgmised olulised sündmused:

Tallinna Ringkonnakohtus tegi 14.02.2025 kohtuotsuse haldusasjas nr 3-22-203, millega jättis rahuldamata Riigi Tugiteenuste Keskuse esitatud apellatsioonkaebuse ning muutmata Tallinna Halduskohtu 3.03. 2023 otsuse resolutsiooni punktid 1 ja 2. Samas tühistas Tallinna Ringkonnakohtus Tallinna Halduskohtu otsuse resolutsiooni punkti 3 ning tegi tühistatud osas uue otsuse.

Riigi Tugiteenuste Keskusel oli õigus esitada Tallinna Ringkonnakohtu otsuse peale kassatsioonkaebus 30 päeva jooksul. 18.03.2025 selgus, et Riigi Tugiteenuste Keskus seda õigust ei kasutanud ega esitanud kassatsioonkaebust, millega jõustus haldusasjas nr 3-22-203 Tallinna Ringkonnakohtu 14.02.2025 kohtuotsus, millega SA Narva Muuseumi kaebus lõplikult rahuldati. Jõustunud kohtuotsusega mõisteti Riigi Tugiteenuste Keskuselt muuseumi kasuks välja kahes kohtuastmes kantud menetluskulud summas 17 781,40 eurot (I kohtuastme kulud 10 712,40 + II astme kohtukulud 7 069). Saamata on veel finantskorrektsiooni otsuse enda alusel tagasimakstud summad Riigi Tugiteenuste Keskusele (tagastatud põhiosa koos viiviste ja intressidega) ja alusetult saadud summadelt intress.

Kuna muuseumi jaoks oli lõpplahend positiivne, kuid vahepealselt ajal andis Kultuuriministeerium kohtumenetluse läbiviimise ajaks teatud tingimustel toetust, on muuseum kohustatud tagastama Kultuuriministeeriumile sihtotstarbelise toetuse summas 527 000 eurot (kultuuriministri 13.07.2023 käskkiri nr 168). Toetus eraldati Narva linnuse renoveerimise projektiga seotud kulude katteks seoses käimasoleva kohtumenetlusega.

ER3 projekti lahendamata küsimus:

02.01.2024 kirjaga teavitas Muuseum ehitajat leppetrahvinõude esitamisest tulenevalt Lepingu täitmisaja (29.12.2023. a) mittejärgimisest, märkides, et leppetrahvi üksikasjalik nõue esitatakse hiljemalt täitmisakti allkirjastamise kuupäevaks. 31.05.2024 andis ehitaja üle täitedokumentatsiooni. 06.06.2024 allkirjastati garantiitööde ülevaatuse akt. 20.06.2024 edastas Töövõtja allkirjastamiseks täitmisakti.

05.07.2024 kirjas esitas Muuseum Töövõtjale leppetrahvi nõude 253 294,42 eurot tuginedes täitmisaja ületamisele 166 päeva võrra (29.12.2023 (täitmistähtaeg) kuni 12.06.2024 (viimased kasutusload) (leppetrahv 0,05% lepingu hinnast päevas x 166 päeva)). Perioodil juuli august esitati vastastikuseid kirjalikke vastuväiteid. Aruande koostamise seisuga ei ole ehitaja Muuseumi 23.09.2024 seisukohale vastanud, samuti puuduvad andmed, et ehitaja oleks pöördunud kohtusse.

Hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele lähtuvalt asutaja ootustest

Sihtasutuse võtmenäitajatest ei mõõdetud töötajate rahulolu (eesmärk 85%): piiratud ressursside tõttu rahulolu uuringut ei tellitud.

Asutaja ootuste indikaatoritest täideti, ületati:

- 1) külastajate rahulolu tõusis kuni 8,7 (eesmärk 8,5);
- 1) muuseumi omatulu kasvas 37% (2023 oli vastavalt 32%), eesmärgiks on seatud jõuda 50%, mille saavutamine praegustes oludes on ebarealistlik;
- 2) muuseumi külastatavus suurenes (+11 406 külastajat võrreldes eelmise aastaga), sihttasemeks on seotud 80 000 (puudu -8647 külastajat);
- 3) muuseumi korrasoleva kinnisvara osakaal kogu kinnisvarast on kasvanud tänu EL ja riigi investeringuprojektidele, moodustades 54% (varasemalt 22%);
- 4) kasvanud on Eesti identiteedi ja rahvuskultuuriga seonduvate ürituste osakaal, mis moodustab 97% kõigist üritustest, iseäranis on kasvanud Narva linna ja piirkonna ajaloo tutvustavate näituste osakaal koguarvust, moodustades juba enamiku (98%);
- 5) muuseumi foto – ja dokumendikogude kättesaadavus on paranenud, 34% (varasemalt 30%);
- 6) uurimisprojekte viidi ellu 9 varasema 3 asemel, kusjuures neist 6 projekti toimus koostöös muuseumivälise partneritega;
- 7) üle pika aja avaldati 2 muuseumi publikatsiooni, mis olid seotud Narva linna ajalooga;
- 8) museaalide vaatamiste arv avalikus registris MUIS suurenes (+ 19 999 vaatamist).

Positiivsena saab veel välja tuua, et:

- toimus elektri ja kütte tarbimise kokkuhoid võrreldes algtasemega (elekter -71 MWh ja küte - 309 MWh) ja vee kasutus vähenes (-504 m³) aastas võrreldes algtasemega 2021.
- rakendati keskkonnahoiu säästmise meetmeid s.o prügi sorteerimine, keskkonnahoidlikud hanked jmt;

Suuremad langused ja/või kõrvalekaldumised nn asutaja seatud sihttasemetest olid seotud:

- vähenes haridustegevusest osa saanud õpilaste arv, kokku 5300 õpilast (võrreldes sihttasemega – 1700 õpilast);
- töötajate eesti keele oskuse tase tervikuna paraneb aeglaselt. Eesmärk on, et aastaks 2025 valdab muuseumis eesti keelt 50% töötajatest tasemel C ja 50% tasemel B.

Tegelikkuses eesti keelt emakeelena ja C1 ja C2 tasemel kõnelejate arv kokku vähenes, moodustades 35% töötajatest (-3% võrreldes algtasemega, sihttasemest mahajäämus -15%). A1 ja A2 tasemel kõnelejate osas oli eesmärk, et nad parandavad oma keeleoskust, mis ka toimus. A1 ja A2 kõnelejate arv vähenes võrreldes algtasemega (-3%). B1 ja B tasemel kõnelejate arv tervikuna suurenes võrreldes algtasemega (+6%, sihttasemest aga puudu -16%). Eesti keelt mitte valdavate töötajate arv vähenes 1 töötaja võrra ja moodustab täna 8%.

- haldusala küberhügieeni e- testis osales üksnes 59 % töötajatest (ootus oli 80%, langus võrreldes eelmise aastaga -16%);

Nõukogu hindab muuseumi tööd **heaks** (4-pallilisel skaalal ootustele mittevastav; rahuldav; hea; väga hea).

2024. aastal oli sihtasutuse juhatuse liikme kuutasu 3000 eurot, nõukogu esimehe ja liikme kuutasuks oli vastavalt 210 eurot ja 140 eurot.

Makstud töötasud juhatuse liikmele ja nõukogu liikmetele:

Nimi	Nõukogu/juhatus	Periood	Summa kokku (eur)
Maria Smorževskihh-Smirnova	juhatuse liige	01.01.-31.12.2024	39 999,98
Krista Nelson	nõukogu esimees	01.01.-31.12.2024	2520.00
Gert Schultz	nõukogu liige	01.01.-31.12.2024	1680.00
Jaanus Villiko	nõukogu liige	01.01.-31.12.2024	1680.00
Tatjana Salu	nõukogu liige	01.01.-20.02.2024	233.33
Jan Saan	nõukogu liige	21.02.-31.12.2024	1446.67
Aleksei Mägi	nõukogu liige	01.01.-31.12.2024	1680.00
Vadim Orlov	nõukogu liige	01.01.-31.12.2024	1680.00